

PROJEKTI

POVIJEST IZLAZI IZ LADICA

Gradski muzej u Grazu / Izložba »transLOKAL« ili devet umreženih srednjoeuropskih gradova / Političke implikacije kulturološke izložbe / Najbolja prezentacija Zagreba

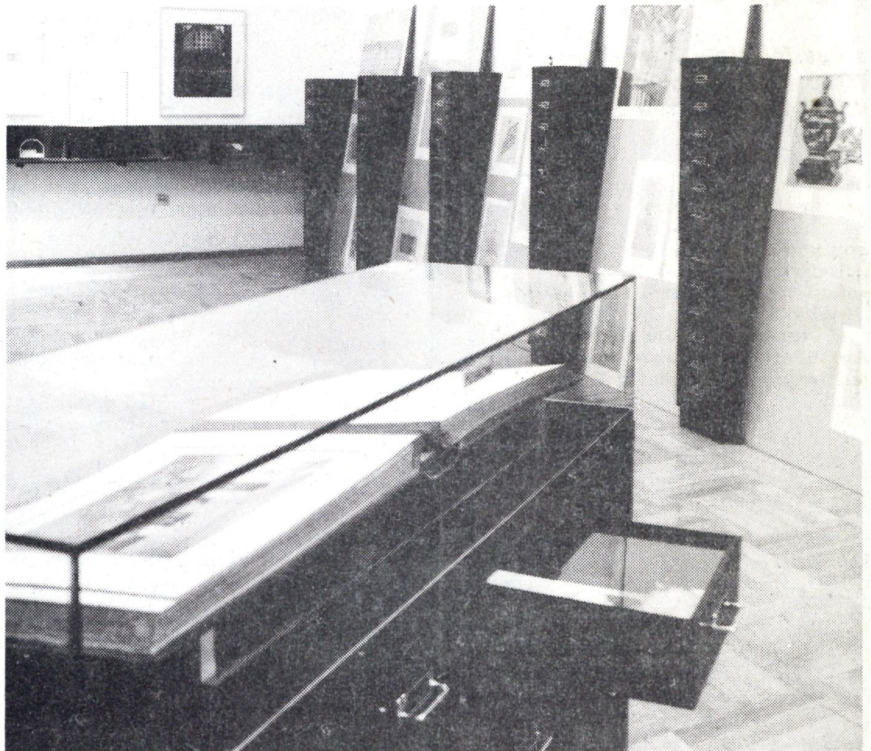
VESNA KUSIN

GRAZ, 16. lipnja (Od *Vjesnikova* izvjestitelja) – U malom atriju Gradskog muzeja u Grazu upriličeno je u subotu svečano otvaranje još nedovršene izložbe nazvane »transLOKAL« ili »Mreža 9 gradova, 1848.-1918.«. Riječ je o dvije godine pripremanom projektu koji okuplja devet srednjoeuropskih gradova: Bratislavu, Brno, Graz, Krakow, Ljubljano, München, Pečuh, Trst i Zagreb, koje u okviru srednjoeuropskog konteksta povezuju određene paralele i suprotnosti, utjecaji i doticaji, recepcije i averzije, što ih ova izložba pokušava u izmješanom postavu zajednički predočiti.

Obuhvaćajući razdoblje od 1848. do 1918. godine, priređivači su u godini u kojoj se obilježava tisućita obljetnica Austrije, željeli pokazati taj povijesni fragment obilježen ratom, razdobljima naglog procvata umjetnosti, snažnog razvoja gospodarstva i trgovine. »Zbog silnih previranja na svim područjima ljudskog (su)života«, kako piše u propagandnom letku izložbe, »to značajno doba predstavlja za izložbu 'transLOKAL' idealno polazište s kojeg možemo krenuti u potragu za tragovima, potragu koja nas vodi po čitavom zemljovidu, kroz sve sfere života, pa i u samo središte jedne povijesne epohe«.

Kakav je cilj otkrivanje tih tragova danas, razabire se iz prigodnih riječi izgovorenih na svečanom otvaranju izložbe. Tom prigodom upozoreno je, naime, na sadašnje nedefinirano stanje (granica) u Europi koja se nalazi u previranju te na mogućnost njezinog čvršćega srednjoeuropskog povezivanja u kontinentalnom dijelu. Kako izložba, ustvari, prezentira posljednje sedamdesetogodišnje razdoblje Austro-ugarske (do njezina pada 1918.), to je ona na neki način sentimentalna reminiscenca na negdašnju povezanost tih gradova, što se danas pokušavaju vezom srednjoeuropskog konteksta umrežiti možda i u čvršći politički okrug.

Unatoč jakoj motivaciji, da taj projekt u sklopu proslave tisućite obljetni-

Što otkrivaju ormari ladičari: Dio srednjoeuropske povijesti na izložbi u Grazu

ce Austrije bude dobro organiziran u suradnji s muzejima uključenih gradova, izložba do najavljenog otvaranja nije u cijelosti postavljena i dovršena, a ni katalog još nije tiskan. Dovođenje tih poslova predviđa se za dva tjedna, što je uzvanike i sudionike u izložbi osupnulo. Moglo se, naime, izložbu otkazati za dva tjedna, a ne pred uvažanim stručnjacima iz devet država obznaniti da se taj projekt još ne može u cijelosti sagledati.

Pa ipak, grad Zagreb, kojeg zastupa Muzej grada Zagreba, unatoč nekim još neuvrštenim predmetima (200 zagrebačkih od ukupno 900 izloženih), najbolje je i najupečeljivije zastupljen. Premda je velik dio izložbe sveden na *papirnatu izložku* (stare razglednice, fotografije, litografije, crteže, planove), artefakti (slike, skulpture, uporabni

predmeti, modeli) joj daju onaj pravi duh vremena koji se žele prikazati. Posve osebujno je prikazivanje brojnih razglednica i fotografija što su umjesto u albume uloženi u posebne ormari ladičare u koje je na takav neobičan način uskladištena povijesna dokumentacija o tom vremenu i prostoru.

Posljednja dvorana postavljenog dijela izložbe (glazbeno stvaralaštvo je predočeno u odvojenom dvorišnom krilu muzeja, dok će znanost biti izložena u zgradi Sveučilišta) u svojoj praznini sadrži tek jedan crni stup ladičara (u funkciji povijesnog kontrafora), od kojih je otvorena ona posljednja, najviša, neposredno ispod stropa i zato nedostupna. Koji se fragment srednjoeuropske povijesti u njoj otvara ili skriva, to se, vjerojatno, (ne) može naslutiti.